

Lívia Herzová

*1926

Emotívny a strastiplný príbeh Lívie Herzovej nám pripomína, aby sme nikdy nezabudli na nedávnu históriu. Zoznamuje nás s tým, aké to bolo počas vojny patriť k židovskej menšine, postupne prísť o majetok, domov, dôstojnosť, aké to bolo stať sa obyčajným nič neznamenajúcim číslom a strachovať sa o holý život, svoj i svojich najbližších.

Napriek náročným životným situáciám, ktorým musela pamätníčka čeliť, je to rozprávanie plné nádeje a viery v lepšie časy. V čase zaznamenávania príbehu bola pani Lívia prababičkou a po smrti manžela sa rozhodla žiť v bratislavskom dome seniorov Ohel David.

podcast

príbeh

Aktivita 1

Práca s príbehom

Cieľová skupina: základná škola, stredná škola

Téma: náhľad do dejinných udalostí spojených s holokaustom prostredníctvom príbehov 20. storočia, II. svetová vojna a Slovenský štát a ich dosah na vybrané skupiny obyvateľstva, prevencia proti extrémizmu

Cieľ: Oboznámiť žiakov so skutočnými príbehmi ľudí zasiahnutých veľkými dejinami. Spoznať reálne okolnosti holokaustu pomocou skutočného ľudského osudu. Vybudovať povedomie odporujúce popieraniu holokaustu. Prostredníctvom prvkov dramatickej výchovy lepšie pochopiť situáciu a príbeh preživších holokaustu.

Pomôcky: baliaci papier, písacie potreby, predmety dennej potreby, fotografie študentov, stoličky

Postup

1. časť:

- Pred realizáciou aktivity vyzveme žiakov, aby si so sebou do školy priniesli fotografie zo študentského života, rodinných osláv, aktivít, záujmov, koníčkov, zo všetkého, čo patrí do študentských čias.
- Poukladáme stoličky do kruhu, posadíme sa spolu so študentmi a požiadame ich, aby na zem rozložili prinesené fotografie.
- Spoločne sa rozprávame o fotografiách a zážitkoch, ktoré sa s nimi spájajú. Navodíme atmosféru obyčajného života mladého človeka v súčasnosti a preklopíme sa do obdobia mladosti pamätníčky, kedy toto všetko narušili udalosti súvisiace s nástupom fašizmu.
- Vedíme ich k tomu, aby si uvedomili problémy vtedajších mladých ľudí, zhmotňujeme a poľudšťujeme tento príbeh.

2. časť:

- Čítame úryvky z príbehu pamätníčky.
- Do stredu kruhu umiestnime veľký baliaci papier a nakreslenú siluetu dievčaťa.
- Vyzývame žiakov, aby na základe vypočutého, prežitého analyzovali život pamätníčky, zamýšľali sa nad jej situáciou, vlastnosťami, povahou, životom.
- Žiaci prostredníctvom rôznych foriem zaznamenávajú poznatky, informácie, pocity a emócie do siluety na baliacom papieri. Môžu pritom zapisovať heslá, slová, piktogramy, obrázky, čokoľvek, čo im v tej súvislosti napadá.
- **Alternatíva:** podľa emocionálnej úrovne študentov sa môžeme rozhodnúť doplniť aktivitu o prvky dramatickej výchovy.
 - Vytvoríme skupiny študentov (podľa vlastného kľúča alebo podľa preferencie študentov) a vyzveme jednotlivé skupiny, aby si vybrali situáciu zo života pamätníčky, ktorú sme už spoznali, a zaznamenali ju na baliaci papier.
 - Zadáme časový limit na prípravu scény, ktorá sprítomní situáciu zo života preživšej. Vedíme ich k tomu, aby si vybrali dramatickú situáciu, v ktorej dochádza k určitému konfliktu. Na zrealizovanie scénok môžu využiť ako rekvizity čokoľvek, čo sa nachádza v ich okolí.
 - Po uplynutí časového limitu sledujeme jednotlivé etudy, ktoré dotvárajú naše doterajšie predstavy.

Reflexia:

- Snažíme sa zosumarizovať všetko, čo sme sa dozvedeli, zažili, precítili a požiadame študentov, aby vysvetlili, čo chceli vyjadriť svojimi záznamami do siluety, prípadne svojimi dramatickými výstupmi.
- Znovu zopakujeme príbeh s ďalšími postrehmi študentov. Porovnávame život študenta v súčasnosti s osudom mnohých spoločensky vylúčených študentov Slovenska počas Ľudáckej Slovenskej republiky.
- Rozprávame sa i o tom, ako vnímajú snahy bagatelizovať, spochybňovať holokaust, a aké možnosti vidia pre osvetu v tejto oblasti.

Aktivita 2

Dobová reportáž

Cieľová skupina: základná škola, stredná škola

Téma: náhľad do dejinných udalostí spojených s holokaustom prostredníctvom príbehov 20. storočia, II. svetová vojna a Slovenský štát a ich dosah na vybrané skupiny obyvateľstva, prevencia voči extrémizmu

Cieľ: Oboznámiť žiakov so skutočnými príbehmi ľudí zasiahnutými veľkými dejinami. Spoznať reálne okolnosti holokaustu pomocou skutočného ľudského osudu. Vybudovať povedomie odporujúce popieranie holokaustu. Prostredníctvom prvkov dramatickej výchovy a žurnalistiky lepšie pochopiť situáciu a príbeh preživších holokaustu.

Pomôcky: príbeh pamätníčky, mikrofón, nahrávacie zariadenie, diktafón, počítače, internet

Postup

- Ľubovoľnou formou sa oboznámime s príbehom pamätníčky.
- Vyzveme žiakov, aby sa rozdelili do 2 skupín. Jedna bude predstavovať dobových novinárov, druhá pamätníčku.
- V časovom limite 15 minút zadáme skupinám úlohu dozvedieť sa čo najviac informácií:
 - **I. skupina, predstavujúca pamätníčku**, o pamätníčke, jej živote, historickom pozadí. Využívame príbeh i fotografie z databázy Memoryofnations.sk a informácie z webových stránok reflektujúcich obdobie I. Československej republiky, II. svetovej vojny, holokaustu a Slovenského štátu.
 - **II. skupina, predstavujúca dobových novinárov**, o situácii na Slovensku tesne po II. svetovej vojne. Využí- vame informácie z webových stránok reflektujúcich obdobie I. Československej republiky, II. svetovej vojny, holokaustu a Slovenského štátu.

- Po uplynutí časového limitu vyzveme obidve skupiny, aby sa pripravili na realizáciu rozhovoru reportéra akéhokoľvek dobového denníka, ktorý sa ocitá v rodnom meste a plánuje uskutočniť rozhovor s pamätníčkou o holokauste.

Alternatíva: Počas rozhovoru vychádza najavo, že reportér doteraz nemal informácie o zverstvách páchaných vo vyhladzovacích táboroch. Čiastočne sa počas rozhovoru snaží manipulovať s informáciami, zľahčovať situáciu a zvesti, ktoré sa v rozhovore dozvedel.

- Po realizácii rozhovorov reportéri pripravujú články do svojich novín. Postupne oboznamujú celú skupinu študentov so svojimi príspevkami. Skupina pamätníčok hodnotí najlepšie príspevky, ktoré podľa nich najviac vystihujú ich príbeh. Pri tejto aktivite môžeme využiť hlasovanie alebo lajkovanie (prst hore/dole) a pod.
- Následne môžeme príspevky vystaviť v triede, na školskej chodbe, prípadne pripraviť tematickú výstavu.

Reflexia: Vedeťme spätnú väzbu o tom, čo študentom aktivita priniesla, čo ich najviac bavilo, nebavilo, čo počas nej zažívali, čo vnímali ako najemotívnejšie, čo ich najviac zasiahlo a podobne.